

Tilskud til naturpleje

Gennemsnitsstørrelsen for ammekvægsbesætninger er på ca. 12 dyr. Derfor er langt hovedparten af kvægholderne fritids- eller deltidslandmænd. Da landbruget her er en bibeskæftigelse, kan der være øget risiko for at komme galt af sted i forhold til at gennemskue de komplicerede regler, der følger med tilskuddene til naturpleje.

Det er noget af en jungle at gennemskue, hvilke arealer der kan opnå enkeltbetalingstilskud og miljøtilskud - og herefter hvilken slags miljøtilskud der kan søges til hvert enkelt areal. Det afhænger nemlig både af, hvilke udpegninger der er for arealet samt af, hvordan arealets plantesammensætning er. Hvor der er tale om arealer med bl.a. de "rigtige" planter, kan arealerne opnå "Enkeltbetaling" på ca. 2.200 kr. pr. ha. På arealer med enkeltbetaling kan man samtidig få tilskud til de 1-årige miljøordninger "Ekstensivt landbrug" eller "Pleje af permanente græsarealer" på mellem 800 og 1.400 kr. pr. ha. På disse arealer skal kravene for God Landbrugs- og miljømæssig stand overholdes (se faktaboks 1).

På visse arealer kan man søge tilskud via miljøordningen "Pleje af græs- og naturarealer". Her kan man få 1.400 kr. pr. ha til arealer med en forpligtelse til afgræsning. På de arealer, der samtidig opfylder betingelserne for at søge Enkeltbetaling, kan tilskuddene kombineres, men på mange af naturarealerne vil det ikke være muligt at søge Enkeltbetaling, da plantedækket vil bestå af for mange af de plantearter, der er uønskede på arealer berettiget til Enkeltbetaling.

Landbrugs- eller naturarealer?

GLM kravet (se faktaboks 1) om afgræsning eller slåning skal overholdes på alle landbrugsarealer (med undtagelse af naturlignende landbrugsarealer). Derfor kan man komme ud for, at også arealer som man ikke har søgt enkeltbetaling til, vil blive kontrolleret efter de mere stramme GLM krav til plantedækket, selvom man f.eks. kun har søgt miljøordningen "Pleje af græs- og naturarealer". For i det øjeblik der er tale om et landbrugsareal (se faktaboks 2), vil arealet blive kontrolleret ud fra GLM kravene til afgræsning og slåning. Er der tale om et landbrugsareal, der ikke længere opfylder plantedækkebetingelserne og dermed ikke længere kan opnå Enkeltbetaling, skal arealerne tilmeldes i

Fællesskemaet som "Naturlignende landbrugsareal".

Ved at læse artiklen side 7 i dette blad ser det ud til, at det der er sket for Erling Rasmussen er, at han har fået kontrol på landbrugsarealer der ikke længere er støtteberettiget, men som fortsat er anmeldt som landbrugsarealer. Derved bliver han ramt hårdt af de restriktive regler, der er meget svære at gennemskue og får derfor store sanktioner, som beskrevet i artiklen "Naturpleje – det er så dejligt, men pas på".

Kontrollen er skærpet på arealer med miljøtilsagn

Kontrollen af plantedækket er gennem de seneste år skærpet væsentligt, også når det gælder kontrollen af arealer, der kun modtager miljøtilsagn. Konsekvenserne af at få underkendt arealer kan være meget store. På Videncentret for Landbrug frygter vi, at flere vil få underkendt arealer med miljøtilsagn under ordningen "Pleje af græs- og naturarealer", bl.a. fordi det er så svært at gennemskue forskellen i kontrollen af naturarealer og landbrugsarealer, og fordi kontrollen er så restriktiv. Som det fremgår af denne artikel, er der rigtig mange kringelkroge i reglerne. Vi opfordrer derfor til, at man får tjekket sit ansøgningsskema, hvis man er i tvivl og evt. tager en snak med sin lokale planteavlskonsulent. Det kan være givet godt ud lige at få tjekket det en ekstra gang!

Efter 31. maj er det ikke muligt at indsende rettelser til Fællesskemaet 2011. Arealer, der er tilmeldt Enkeltbetalingsordningen og de 1-årige miljøordninger, kan dog fortsat afmeldes under forudsætning af, at arealerne ikke er udtaget til kontrol.

Naturpleje skal være attraktiv

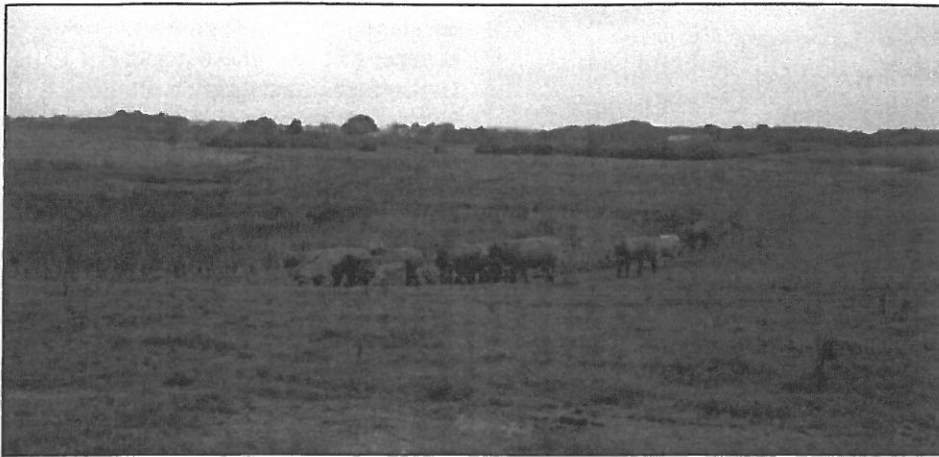
På Videncentret for landbrug arbejder vi tæt sammen med Landbrug & Fødevarer for, at det skal være muligt at gøre naturpleje til en rentabel driftsgren. De nuværende regler omkring kontrollen er ikke hensigtsmæssige, og vi arbejder for en snarlig opblødning og forenkling af reglerne. De foreløbige udmeldinger fra Fødevareministeriet er dog, at dette dog desværre næppe sker, før der kommer en ny landbrugsreform i 2013.

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Har du styr på reglerne for støtte til dine græsningsarealer?

Af Konsulent Marianne Haugaard-Christensen & Landskonsulent Heidi Buur Holbeck; Videncentret for Landbrug, hbh@vfl.dk

Mange kvægholdere afgræsser naturarealer ud fra gode hensigter om at være med til at skabe bedre natur, nyde synet at de afgræssende dyr og efterfølgende de gode bøffer, der kommer ud af arbejdet med naturplejen. Der er desværre også mange, der kan komme i økonomisk klemme, hvis de ikke har fuldstændig styr på de ret indviklede regler, der er omkring tilskud til pleje af ekstensive græsarealer.

Pænt ser det ud, men det kan være svært at vurdere, hvor grænsen går mellem landbrugs- og naturarealer, og dermed hvilke krav arealet skal kontrolleres ud fra.
Foto: Lene Højlund.

Faktaboks 1

Plantedækkereglerne på landbrugsarealer

For at opfylde betingelserne for at opnå Enkeltbetaling til arealer med græs skal plantedækkekravene være overholdt. Det betyder bl.a., at min. 50 pct. af et areal skal bestå af græs og andet grøntfoder. En række plantearter, der naturligt findes på f.eks. enge som f.eks. lysesiv, er ikke godkendt plantedække og må derfor ikke samlet udgøre mere end 50 pct. af plantedækket.

God landbrugs- og miljøvenlig stand (GLM) på græsarealer

På alle landbrugsarealer, herunder græsningsarealer, skal GLM-kravene overholdes. Dette vil for græsningsarealer sige, at plantedækket skal vedligeholdes ved en årlig slåning i perioden 1. juli – 15. september. Slåning kan erstattes af afgræsning, men arealet skal fremstå velplejet. Såfremt kravet ikke overholdes, kan konsekvensen blive, at der trækkes op til 5 pct. af støtten på alle direkte udbetalinger fra FødevarerErhverv (f.eks. støtte under Enkeltbetaling, miljøordninger og handyrpræmier).

Faktaboks 2

Landbrugsarealer

Landbrugsarealer er arealer, der er drevet landbrugsmæssigt. Herunder agerjord, permanente græsarealer, arealer med permanente afgrøder samt udyrkede landbrugsarealer, der overholder GLM.

Naturlignende landbrugsarealer

Naturlignende landbrugsarealer er arealer, som er vokset ind i en naturlignende tilstand. Det er typisk arealer, hvor der er en høj forekomst af vådbundsplanter samt § 3-arealer, hvor støttebetingelserne under ordningen Enkeltbetaling ikke er overholdt. Naturlignende landbrugsarealer er ikke støtteberettigede under ordningen Enkeltbetaling, har ingen N-norm og indgår ikke i bedriftens harmoniareal. Arealerne må afgræsses, og der må tages slæt.

Naturarealer

Naturarealer er arealer, som ikke er et landbrugsareal, men i stedet for har karakter af natur. Arealet er således karakteriseret ved opvækst af træer, buske, krat, stive græsarter, vedplanter og/eller vådbundsplanter samt hede- og mosearealer. Arealet kan også helt eller delvist være dækket af vand i store perioder af året.

Arealets beskaffenhed umuliggør landbrugsmæssig drift af arealerne (og dermed overholdelse af GLM), men nogle af dem kan afgræsses på visse tidspunkter af året.

Arealet er ikke støtteberettiget under ordningen Enkeltbetaling, har ingen N-norm og indgår ikke i bedriftens harmoniareal.

Fra "Vejledningen til Enkeltbetaling, 2011"

Landbrug og naturpleje

Af Karen Munch Mortensen,
Erhvervspolitisk konsulent, Landbrug &
Fødevarer, kmm@lf.dk

I artiklen på side 7 med titlen "Naturpleje – Det er så dejligt Men "Pas på!" belyses ved et konkret eksempel, at reglerne omkring naturplejeordninger, enkeltbetaling og GLM-kravene (krydsoverensstemmelseskravene vedr. god landbrugsmæssig stand) ofte er uoverskuelige for den enkelte landmand. Vi kan ikke ud fra artiklen tage stilling til den konkrete sag og de problemer omkring reglerne, der nævnes i artiklen, **men det skal understreges, at det er en vigtig prioritet for Landbrug & Fødevarer, at landmænd, der ønsker at udføre naturpleje til gavn for hele samfundet ikke kommer i klemme på grund af u hensigtsmæssige regler.**

Fokus på regler vedrørende arealanvendelse

Landbrug & Fødevarer har igangsat et udredningsarbejde om de forskellige regler, der vedrører arealanvendelsen. Målet er at komme med et bud på, hvordan reglerne kan forenkles og forbedres, så der bliver bedre overensstemmelse mellem reglerne og de ønsker samfundet har til arealanvendelsen, og ikke mindst så det bliver overskueligt for landmanden, hvilke regler der gælder.

Naturpleje

Med aftalen om Grøn Vækst er der kommet fokus på behovet for naturpleje og det ligger i aftalen, at naturplejen skal ske ved, at landmænd indgår frivilligt i naturplejeordninger. Hvis det skal lykkes at nå målene er der behov for, at reglerne ændres, så de er mere i overensstemmelse med det overordnede mål om naturpleje.

Landbrug & Fødevarer oplever, at særligt reglerne vedrørende plantedække er problematiske og resulterer i at landmænd får underkendt arealer, når Plantedirektoratet kommer på kontrolbesøg. Vi har gennem de seneste måneder været i løbende kontakt med FødevarerErhverv, og senest har vi rettet henvendelse til fødevarerministeren for at presse på for en ændring.

Der er brug for handling både på kort og lidt længere sigt. På kort sigt er der akut brug for, at hjælpe de landmænd, der allerede er i en ordning, og som udfører en god naturpleje tilpasset

Highland Nyt

Muh fra Avlsforeningen for Skotsk Højlandskvæg

Nr. 3 – September 2011

